

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
 MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

გარემოსდაცვითი ნებართვებისა და ლიცენზიების სამსახური
 DIVISION FOR ENVIRONMENTAL PERMITS AND LICENSES

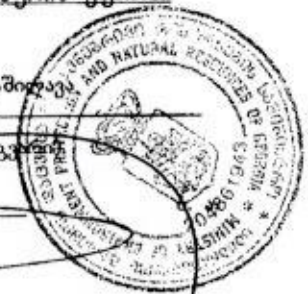
საქართველო, 0114, საქართველო, " BKBCB " გულას &6' E-mail:ecoegzam@caucasus.net

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
 გარემოსდაცვითი ნებართვებისა და
 ლიცენზიების სამსახურის უფროსი

ირაკლი კვაშილაძე

(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის
 დასკვნა პროექტზე

№ 101

“ 05 ” 10 2005 წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის კატეგორია – პირველი
2. პროექტის დასახელება – ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის ნაეთობის დაღვრაზე რეაგირების ბაზის მშენებლობა და ექსპლუატაცია
3. ინვესტორის დასახელება და მისამართი – ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენების კომპანია (BTC)
4. განხორციელების ადგილი – ბორჯომ-ბაკურიანის საავტომობილო გზის მე-5 კმ-ზე, გზის აღმოსავლეთით მიმდ. ტერიტორია
5. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 06.09.05
6. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „ძელქვა“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

კომპანია "BTC Co"-ის მიერ გარემოსდაცვითი ნებართვის მიღების მიზნით სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი "ბორჯომის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ბაზის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის" თანახმად საქმიანობის მიზანია მოწყვლადი ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლის რესურსების და ბორჯომში არსებული სხვა სენსიტიური ეკოლოგიური რეცეპტორების ადეკვატური დაცვა ნავთობის სავარაუდო დაღვრის შემთხვევაში.

საქმიანობის განხორციელება გათვალისწინებულია ქ. ბორჯომის უკიდურეს სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში – "არდაგანი"-ს დასახლებასა და სოფ. დაბას შორის, მდ. გუჯარეთის წყლის ხეობის ძირში, მის მარჯვენა სანაპიროზე. ბორჯომი-ბაკურიანის საავტომობილო მაგისტრალის მე-5 კმ-ზე. ბაზის განთავსებისთვის ტერიტორიის შერჩევა განხორციელდა (გაურკვეველია ვის მიერ) საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაციასა და ბორჯომის გამგეობასთან ერთად. ტერიტორიის ფართი შეადგენს 7 200 კვ.მ, მშენებლობისთვის გამოყენებული იქნება 5 300 კვ.მ ფართობი. ბაზისთვის შერჩეული უბანი მდებარეობს ბორჯომი-ხარაგაულის ეროვნული პარკის დამხმარე ზონაში. ბორჯომის სახელმწიფო ნაკრძალიდან ტერიტორია დაშორებულია 4,5 კმ-ით, ნეძვის ალკვეთილიდან – 2 კმ-ით. ადგილმდებარეობის შერჩევის უმთავრეს კრიტერიუმებს წარმოადგენდა რეაგირების ისეთი დროის შუალედების მიღწევა, რომელიც უზრუნველყოფს დაღვრილი ნავთობის ეფექტურ შეკავებას. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ გზშ ანგარიშში განხილული უნდა იყოს ტერიტორიის შერჩევის ალტერნატიული ვარიანტები.

საქმიანობის განსახორციელებლად ბაზის ტერიტორიაზე განთავსდება: გადახურული საწყობი, ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ალჭურვილობა (ნავთობის შემკავებელი ბონები, ტუმბოები, სკიმერები და სატრანსპორტო საშუალებები), საპოხი ზეთების მცირე რაოდენობა, ძირითადი და სარეზერვო გენერატორები, სატრანსპორტო საშუალებებისა და მოწყობილობების სამრეცხაო, საწვავის რეზერვუარები, სანიაღვრე წყლების სადრენაჟო სისტემა, ქიმიური და საშიში ნარჩენების საწყობი, საკანალიზაციო წყლების გამწმენდი დანადგარი და ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემა.

ჩვეულებრივ რეჟიმში მუშაობისას ბაზაზე დასაქმებული იქნება 9 კაცი, რომლებიც პროფილაქტიკურ და ტექნიკურ მომსახურებას გაუწევენ სატრანსპორტო საშუალებებსა და დაღვრაზე რეაგირების ალჭურვილობას.

ბაზის ტერიტორიის ფონურ მონაცემებზე დაყრდნობით გზშ ანგარიშში განხილულია განსაზღვრული პოტენციური ეკოლოგიური ზემოქმედების ასპექტები და შემარბილებელი ღონისძიებანი მშენებლობისა და ექსპლოატაციის პერიოდში.

ეკოლოგიური თვალსაზრისით ბაზის ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში ემისია მოსალოდნელია დიზელის საწვავზე მომუშავე 100 კვტ.სიმძლავრის ძირითადი და სათადარიგო დიზელგენერატორიდან და მობილური წყაროებიდან.

ბაზის სასმელი წყლით მომარაგება გათვალისწინებულია ბოთლებში ჩამოსხმული წყლით. წარმოდგენილი ანგარიშის თანახმად ტექნიკური მიზნებისათვის საჭირო წყლის აღება მოხდება რეზერვუარიდან, რომელიც პერიოდულად შეივსება; (მაგრამ კონკრეტულად საიდან შეივსება ანგარიშში არ ჩანს).

საყოფაცხოვრებო წყლების გამწმენდი დანადგარის (რომელიც აკმაყოფილებს დიდი ბრიტანეთის ჩამდინარე წყლების სტანდარტების მოთხოვნებს) მიერ გადამუშავებული წყლები ჩაშვებული იქნება უბნის ფარგლებში განთავსებულ გასაწოვ გუბურაში, რომელიც მდ. გუჯარეთის წყლიდან დაშორებულია 2,5 მ-ით.

სამრეწველო ნახმარი წყლები, რომლებიც წარმოიქმნება სატრანსპორტო საშუალებებისა და მოწყობილობის რეცხვისას, სეპარატორის გავლის შემდეგ ჩაშვებული იქნება იმავე გასაწოვ გუბურაში (არხში), რომელიც შედგება შესაბამისი შეღწევადობის მქონე გრუნტში ჩალაგებული პერფორირებული პლასტმასის მილისაგან. (ანუ საბოლოოდ ნახმარი გაწმენდილი წყალი მოხვდება გრუნტში და მონიტორინგის გეგმის მიხედვით განისაზღვრება ნიადაგიდან სინჯების აღების წერტილები?). სეპარატორიდან ნავთობის შლამების მოცილება და მისი გაუვნებლობა გათვალისწინებულია საქართველოს მთავრობისა და BTC-ს მიერ დამტკიცებულ ობიექტზე. ასეთ ობიექტად ანგარიშში მოიაზრება BTG მილსადენის სატუმბი სადგური (PSG 1).

ბაზის ტერიტორიაზე შესაბამის კონტეინერებში დროებით განთავსდება 1 მ³ ნავთობის ნარჩენი, 0,5 მ³ ნავთობით დაბინძურებული მასალები (ნავთობიანი ტილოები, ზეთის ფილტრები, საღებავები), დაბინძურებული ხრეში და მიწა. იაღლუჯის ნაგავსაყრელზე განთავსებამდე გათვალისწინებულია ყველა ტიპის საყოფაცხოვრებო ნარჩენის მუდმივი გამოყენება/უტილიზაცია.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის განხილვის და ექპერტული შეფასების შედეგად დამოუკიდებელ ექპერტთა კომისიას მიაჩნია, რომ წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია. ამასთან, საექსპერტო დასკვნაში მითითებული საკითხები შენიშვნების სახით ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. შენიშვნები

1. დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ წარმოდგენილი მასალის განხილვისას ყურადღება გამახვილდა ლოკუმენტაციის დასათაურებაზე, რომლის მიზედვითაც გამოდის, რომ ბორჯომშიც გვქონია ნავთობი. ბაზის სწორი დასახელებაა "ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ბორჯომის ბაზა". ანგარიშის ცალკეული თავები დასათაურებულია ინგლისური შრიფტით. ანგარიშში დანართების სახით წარმოდგენილი მასალის განმარტებები მოცემულია ინგლისურ ენაზე;
2. საერთოდ ვზმ ანგარიში დატუშავებულია დიდი ბრიტანეთის და სხვა ევროპული ქვეყნების სტანდარტების შესაბამისად. საქართველოში განთავსებული ნებისმიერი ობიექტი უნდა იყოს საქართველოს კანონმდებლობისა და სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად.
3. რადგან წარმოდგენილ ანგარიშში არ არის განხილული ტერიტორიის შერჩევის ვარიანტები, გაუგებარია რატომ შეირჩა მდ. გუჯარეთის წყლის სანაპირო და არა მდ. ბორჯომულას ხეობა, რომლის დაბინძურების რისკ-ფაქტორი უფრო მაღალია.
4. ანგარიშში განსაზღვრული უნდა იყოს BTG-ის ნავთობსადენის მომსახურების საზღვრები და მანძილ უახლოეს დასახლებულ პუნქტამდე.
5. ტექნიკური წყლის აღებაზე და ნახმარი წყლის ბუნებრივ გარემოში ჩაშვებაზე აღებული იქნეს ნებართვა წყალმომარაგებაზე.
6. ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების დასადგენად გაანგარიშებული იქნეს ნაჯერი ნახშირწყალბადების C₁₂-C₁₉-ის და გოგირდწყალბადის გაფრქვევები სტაციონარული წყაროებიდან.
7. მშენებლობის დაწყებამდე შესწავლილი იქნეს მდ. გუჯარეთის წყლის მარჯვენა ფერდიდან სელური ნაკადების გატარების შესაძლებლობის საკითხი, აგრეთვე გათვალისწინებული იქნეს მდინარის გვერდითი ეროზია წყალდიდობის დროს. დატუშავდეს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებანი.
8. მშენებლობის პერიოდში მაქსიმალურად იქნეს დაცული ენდემური კავკასიური გომბეშოს გამრავლებისა და სხვა ხერხემლიანი ცხოველების გავრცელების ადგილები (მდ. გუჯარეთის წყლის კალაპოტი).

IV. დამატებითი პირობები

1. ობიექტის ექსპლუატაციაში გაშვების მზადყოფნასთან დაკავშირებით შექმნილი მიმღები კომისიის შემადგენლობაში გათვალისწინებული იქნას საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს წარმომადგენლის მონაწილეობა;
2. პროექტით გათვალისწინებული საბუშაოების მიმდინარეობისა და დასკვნაში მოყვანილი შენიშვნების შესრულების შესახებ, ყოველი წლის ივნისის თვეში, წარდგენილ იქნას შესაბამისი ანგარიში გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში;
3. ობიექტი გარემოსდაცვით სახელმწიფო ინსპექტირებას ექვემდებარება ორ წელიწადში ერთხელ, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ.

V. დასკვნა

კომპანია „BTC Co“-ს მიერ გარემოსდაცვითი ნებართვის მიღების მიზნით სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი “ბორჯომის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ბაზის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის” მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია.

საქმიანობის დაწყებამდე გათვალისწინებული იქნას წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი შენიშვნები და IV თავში მოყვანილი პირობები.

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მოქმედების ვადად განისაზღვროს 10 წელი მისი გაცემის თარიღიდან.

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის
საექსპერტო კომისიის თავმჯდომარე

თ. მდინარაძე
(სახელი, გარი, ხელმოწერა)

11 OCT 2005

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

გარემოსდაცვითი ნებართვა № 0443

კოდი 004

“ 05 ” “ 10 ” 2005

1.	ნებართვის მიმღები სუბიექტი	ბაილანსი ტექსტილის მანქანების მწარმოებელი საწარმო (B.T.C)
2.	საქმიანობის მიზანი	მანქანების მწარმოებელი საწარმო
3.	განსაზღვრული საქმიანობის აღვივლებადობა	ბაილანსი ტექსტილის საწარმოში გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის მიზნით
4.	ლოკუმენტირების მომამზადებელი ორგანიზაცია	მასსი კვლეტი
5.	ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია	გზ. ანგარიში
6.	ნებართვის გაცემის საფუძველი	სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა - პირობები - № 04, 05-10-2005
7.	ნებართვის მოქმედების ვადა	10 (ათი) წელი
8.	ნებართვის პირობები	ნებართვა მოქმედებს მხოლოდ მოცემული პირობების იუსტინური შესრულების პირობით (ნ. 2 გვ)

გარემოსდაცვითი ნებართვა გაცემულია

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნაზე პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა (გვარი, სახელი, თანამდებობა)

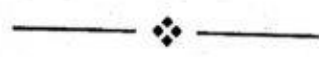
[Handwritten signature]

თ. შინარაძე
კომისიის თავი

გარემოსდაცვითი ნებართვის გაცემაზე პასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა (გვარი, სახელი, თანამდებობა)

[Handwritten signature]

ი. კვაშილოვა
ტექნიკ. ეროსი

**ბარემოსდაცვითი ნებართვის პირობები კომპანია „BTC Co“-ს მიერ
წარმოდგენილი “ბორჯომის ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების
ბაზის ბარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე”**

1. დამოუკიდებელი ექსპერტების მიერ წარმოდგენილი მასალის განხილვისას ყურადღება გამახვილდა დოკუმენტაციის დასათაურებაზე, რომლის მიზედვითაც გამოდის, რომ ბორჯომშიც გვექონია ნავთობი. ბაზის სწორი დასახელებაა “ნავთობის დაღვრაზე რეაგირების ბორჯომის ბაზა”. ანგარიშის ცალკეული თავები დასათაურებულია ინგლისური შრიფტით. ანგარიშში დანართების სახით წარმოდგენილი მასალის განმარტებები მოცემულია ინგლისურ ენაზე;
2. საერთოდ გზმ ანგარიში დამუშავებულია დიდი ბრიტანეთის და სხვა ევროპული ქვეყნების სტანდარტების შესაბამისად. საქართველოში განთავსებული ნებისმიერი ობიექტი უნდა იყოს საქართველოს კანონმდებლობისა და სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად.
3. რადგან წარმოდგენილ ანგარიშში არ არის განხილული ტერიტორიის შერჩევის ვარიანტები, გაუგებარია რატომ შეირჩა მდ. გუჯარეთის წყლის სანაპირო და არა მდ. ბორჯომულას ხეობა, რომლის დაბინძურების რისკ-ფაქტორი უფრო მაღალია.
4. ანგარიშში განსაზღვრული უნდა იყოს BTG-ის ნავთობსადენის მომსახურების საზღვრები და მანძილი უახლოეს დასახლებულ პუნქტამდე.
5. ტექნიკური წყლის აღებაზე და ნახშირი წყლის ბუნებრივ გარემოში ჩაშვებაზე აღებული იქნეს ნებართვა წყალმომარაგებაზე.
6. ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების დასადგენად გაანგარიშებული იქნეს ნაჯერი ნახშირწყალბადების C₁₂-C₁₉-ის და გოგირდწყალბადის გაფრქვევები სტაციონარული წყაროებიდან.
7. მშენებლობის დაწყებამდე შესწავლილი იქნეს მდ. გუჯარეთის წყლის მარჯვენა ფერდიდან სელური ნაკადების გატარების შესაძლებლობის საკითხი, აგრეთვე გათვალისწინებული იქნეს მდინარის გვერდითი ეროზია წყალდიდობის დროს. დამუშავდეს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებანი.
8. მშენებლობის პერიოდში მაქსიმალურად იქნეს დაცული ენდემური კავკასიური გომბეშოს გამრავლებისა და სხვა ხერხემლიანი ცხოველების გავრცელების ადგილები (მდ. გუჯარეთის წყლის კალაპოტი).
9. ობიექტის ექსპლუატაციაში გაშვების მზადყოფნასთან დაკავშირებით შექმნილი მიმღები კომისიის შემადგენლობაში გათვალისწინებული იქნას საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს წარმომადგენლის მონაწილეობა;